

Ministarstvo
finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 05-02-430/25-34520/2

Podgorica, 13.10.2025. godine

Za: MINISTARSTVO PROSVJETE, NAUKE I INOVACIJA, Vaka Đurovića b.b, Podgorica
gospođi, prof. dr Anđeli Jakšić Stojanović, ministarki

Predmet: Mišljenje na Nacrt programa finansiranja postdoktorskih istraživanja za izvrsnost

Veza: Vaš akt broj: 12-633/25-10151/1 od 06.10.2025. godine

Poštovana gospođo Jakšić Stojanović,

Povodom *Nacrta programa finansiranja postdoktorskih istraživanja za izvrsnost*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Na tekst Nacrta programa i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Dostavljenim Nacrtom obezbeđuje se podrška mladim doktorima nauka kroz finansiranje samostalnih istraživačkih projekta, jačanje ljudskih resursa i istraživačkih kapaciteta u Crnoj Gori, kao i podsticanje međunarodne saradnje i mobilnosti akademske zajednice.

U Izveštaju o analizi uticaja propisa navedeno je da su za implementaciju predmetnog Programa procijenjena sredstva u ukupnom iznosu od 1.100.000,00€, za period 2025 - 2028. godine.

Za 2025.godinu potrebna su sredstva u iznosu od 500.000,00€ i ista su obezbijeđena Zakonom o izmjenama Zakona o budžetu za 2025. godinu kod potrošačke jedinice Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija na aktivnosti Novi programi i konkursi za nauku i istraživanje (programski kod 19 040 001 003) na izdatku 4319 - Ostali transferi institucijama. Za realizaciju Programa u 2026 i 2027. godini procijenjeno je ukupno 600.000,00€ odnosno po 300.000,00€ godišnje.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, nema primjedbi na Nacrt programa finansiranja postdoktorskih istraživanja za izvrsnost, uz napomenu da će iznos sredstava potreban u narednim godinama biti predmet razmatranja prilikom izrade godišnjeg budžeta o zakonu.

Takođe, upućujemo na odredbe Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, član 40, kojim se uređuje da ugovorene obaveze moraju biti usklađene sa planiranim i odobrenim sredstvima, kao i da je budžetski izvršilac odgovoran za zakonito korišćenje sredstava odobrenih potrošačkoj jedinici

S poštovanjem,

 MINISTAR
Novica Vuković

Crna Gora

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija

Adresa: Vaka Đurovića b.b.
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 410 100
fax: +382 20 410 101
www.gov.me/mps

PREDLOG

PROGRAM FINANSIRANJA POSTDOKTORSKIH ISTRAŽIVANJA ZA IZVRSNOST

Septembar, 2025. godine

SADRŽAJ

UVOD	3
<i>Osnov za donošenje Programa</i>	<i>3</i>
<i>Obrazloženje potrebe za donošenjem Programa</i>	<i>4</i>
1. OSNOVNE INFORMACIJE O PROGRAMU FINANSIRANJA POSTDOKTORSKIH ISTRAŽIVANJA ZA IZVRSNOST	5
I. Predmet i ciljevi Programa	5
II. Prioritetne oblasti istraživanja	6
III. Finansijski okvir Programa	6
IV. Uslovi za prijavu – podnosilac prijave i partneri	7
IV1 Podnosilac prijave	7
IV2 Partneri	8
V. Finansijski uslovi i trajanje projekata	9
VI. Dvostruko finansiranje	9
VII. Broj prijava po Podnosiocu prijave	9
VIII. Prihvatljive aktivnosti projekta	10
IX. Neprihvatljive aktivnosti projekta	10
X. Prihvatljivi troškovi	11
XI. Neprihvatljivi troškovi	13
XII. Uslovi za Rukovodioca/Rukovoditeljku projekta i projektni (istraživački) tim prilikom prijave i tokom sprovođenja projekta	13
XIII. Etička pitanja	14
XIV. Sadržaj prijave	14
XV. Postupak dodjele bespovratnih sredstava	15
XV.1 Procedura prijave	15
XV.2 Administrativna provjera prijava projekata	15
XV.3 Evaluacija prijava projekata u odnosu na kriterijume za ocjenu	16
XV.4 Prihvatanje/odbijanje projekta za sufinansiranje	21
2. IMPLEMENTACIJA I MONITORING REALIZACIJE U OKVIRU PROGRAMA FINANSIRANJA POSTDOKTORSKIH ISTRAŽIVANJA ZA IZVRSNOST	22
3. NAČIN IZVJEŠTAVANJA I EVALUACIJA PROGRAMA FINANSIRANJA POSTDOKTORSKIH ISTRAŽIVANJA ZA IZVRSNOST	22

UVOD

Osnov za donošenje Programa

Vlada Crne Gore početkom jula 2024. godine usvojila je *Strategiju naučnoistraživačke djelatnosti Crne Gore 2024-2028 sa Akcionom planom za period 2024-2025. godine*¹, koja predstavlja najznačajniji sektorski strateški dokument za oblast nauke i istraživanja.

Strategija utvrđuje tri strateška cilja, od kojih se drugi strateški cilj odnosi na *Jačanje ljudskih resursa i institucionalnih kapaciteta u oblasti nauke i istraživanja*. Radi postizanja ovog strateškog cilja prepoznat je, između ostalog, i *Operativni cilj 2.1: Podrška angažovanju mladih istraživača i istraživačica*, a u okviru njega Aktivnost 2.1.2 koja se odnosi na realizaciju Programa za postdoktorska istraživanja za izvrsnost. Glavni cilj ove aktivnosti je sticanje međunarodnog naučnog iskustva i pristupa savremenoj istraživačkoj infrastrukturi koja nije dostupna u Crnoj Gori, kao i podsticanje usavršavanja mladih doktora i doktorki nauka, koji/e žele da nastave svoju istraživačku karijeru i dodatno unaprijede svoj naučnoistraživački rad.

Strategija je utvrdila i *prioritete naučnoistraživačke djelatnosti*, i to:

- Održiva poljoprivreda i lanac vrijednosti hrane;
- Energija i održiva životna sredina;
- Održivi i zdravstveni turizam;
- Nauka, obrazovanje i kultura;
- Medicina i zdravlje;
- Socio-politički i socio-ekonomski izazovi crnogorskog društva;
- Novi materijali, tehnologije, proizvodi i servisi;
- Upravljanje rizicima od prirodnih nepogoda;
- Informaciono-komunikacione tehnologije.

Programom rada Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija za 2025. godinu² Oblast nauke i inovacija, 3. Ostale aktivnosti, za III/IV kvartal 2025. godine utvrđena je realizacija Programa/ Konkursa za dodjelu stipendija za postdoktorska istraživanja. Kroz konsultacije sa članovima Savjeta i naučnoistraživačkom zajednicom, naziv je prilagođen i promijenjen u naziv Program finansiranja postdoktorskih istraživanja za izvrsnost, jer preciznije odražava suštinu mjere, a to je da se sredstva ne dodjeljuju kao individualne stipendije istraživačima, već kao projektno finansiranje naučnoistraživačkih aktivnosti u okviru javnog konkursa, u skladu sa Zakonom o naučnoistraživačkoj djelatnosti.

¹ <https://www.gov.me/clanak/strategija-naucnoistrazivacke-djelatnosti-2024-2028>

² <https://www.gov.me/dokumenta/c72856e6-27ca-47d4-91d0-7a5afc296971>

U dijelu zakonskog okvira za oblast naučnoistraživačke djelatnosti, osnov za donošenje Programa/Konkursa utvrđen je u *Zakonu o naučnoistraživačkoj djelatnosti* („Službeni list Crne Gore“, br. 51/25)³, kako slijedi:

- Član 11 utvrđuje da se sredstva iz budžeta države opredijeljena za finansiranje, odnosno sufinansiranje naučnoistraživačke djelatnosti raspodjeljuju na osnovu javnog konkursa koji raspisuje Ministarstvo.
- Članom 43 propisano je da se naučnoistraživačka djelatnost može finansirati, odnosno sufinansirati iz budžeta države, jedinica lokalne samouprave, sredstava naučnoistraživačkih ustanova, donacija i drugih izvora u skladu sa zakonom, kao i kroz nacionalne i međunarodne programe i projekte koji se realizuju u Crnoj Gori.

Finansiranje, odnosno sufinansiranje naučnoistraživačke djelatnosti iz budžeta države podrazumijeva dodjelu sredstava za:

- nacionalne ili međunarodne naučnoistraživačke programe i projekte koje realizuju naučnoistraživačke ustanove; i
- druge aktivnosti naučnika/ca i istraživača/ica kojima se podstiče naučnoistraživački rad i koji su od značaja za obavljanje naučnoistraživačke djelatnosti.

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija, na predlog Savjeta za naučnoistraživačku djelatnost, kandidovalo je za usvajanje Program finansiranja postdoktorskih istraživanja za izvrsnost.

Obrazloženje potrebe za donošenjem Programa

Kvalitetni ljudski resursi čine temelj istraživanja i inovacija (R&I), a kontinuirana podrška razvoju karijere istraživača/istraživačica i promocija istraživačke izvrsnosti ključni su za stvaranje i jačanje međunarodne konkurentnosti naučne zajednice. Ovaj program direktno doprinosi unapređenju sistema nauke, istraživanja i inovacija jačanjem ljudskih kapaciteta, podmlađivanjem istraživačkog kadra i pružanjem mogućnosti postdoktorskim istraživačima/istraživačicama da preuzmu vodeće uloge u istraživačkim projektima.

Donošenjem programa stvara se institucionalni okvir koji omogućava:

- Podršku postdoktorandima u vođenju samostalnih istraživanja, omogućavajući im da samostalno planiraju i realizuju istraživačke projekte, razvijaju sopstvene ideje i jačaju istraživačke kompetencije.
- Jačanje profesionalnih i upravljačkih vještina istraživača/istraživačica, koje omogućavaju efikasno vođenje istraživačkih timova, upravljanje projektima i

³ <https://www.sluzbenilist.me/propisi/2730B46C-EC20-4151-A2D9-890889700B9A>

razvoj strateških sposobnosti potrebnih za dalju samostalnu karijeru u istraživanju.

- Razvoj međunarodne saradnje, kroz povezivanje sa partnerima i institucijama u inostranstvu, razmjenu znanja i iskustava, te uspostavljanje dugoročnih mreža koje jačaju međunarodnu vidljivost i konkurentnost istraživača/istraživačica.
- Razvoj saradnje sa privredom, omogućavajući istraživačima/istraživačicama povezivanje sa partnerima iz poslovnog sektora, sticanje primijenjenih istraživačkih vještina, te razvoj novih rješenja i praktičnih pristupa, uz jačanje profesionalne mreže i uticaja.

Program odgovara strateškim ciljevima razvoja ljudskih resursa u nauci, istraživanju i inovacijama te podstiče izvrsnost u istraživanju. Omogućava postdoktorskim istraživačima/istraživačicama da preuzmu vodeće uloge u nacionalnom i međunarodnom istraživačkom prostoru. Pruža podršku onima koji su već ostvarili izvrsne rezultate pod mentorskim vođstvom, spremni su za samostalan rad i imaju potencijal da postanu vodeći istraživači/istraživačice. Na taj način dugoročno se osigurava održivost i kvalitetan razvoj istraživačkog sektora.

1. OSNOVNE INFORMACIJE O PROGRAMU FINANSIRANJA POSTDOKTORSKIH ISTRAŽIVANJA ZA IZVRSNOST

I. Predmet i ciljevi Programa

Program finansiranja postdoktorskih istraživanja za izvrsnost usmjeren je na dodjelu bespovratnih sredstava postdoktorandima radi razvoja samostalnih istraživačkih projekata, kao i osnivanja i vođenja sopstvenih istraživačkih grupa na ustanovama u Crnoj Gori. Program je namijenjen istraživačima/istraživačicama u periodu do pet (5) godina od sticanja doktorata i omogućava im razvoj istraživačkih vještina, izgradnju međunarodnih kontakata, jačanje profesionalnih kompetencija i ostvarivanje izvrsnih naučnih rezultata, čime se dugoročno jača konkurentnost crnogorskog istraživačkog sektora kroz razvoj novih generacija izvrsnih istraživača/istraživačica i istraživačkih grupa.

Pored toga, Program obuhvata sufinansiranje primijenjenih istraživanja i saradnju sa privredom, čime se osnažuju istraživački kapaciteti za stvaranje primijenjenih znanja i inovacija od značaja za poslovni sektor i društveni razvoj Crne Gore.

Rezultati koji se očekuju odmah nakon završetka sprovođenja projekata su sljedeći:

- Povećanje broja samostalnih izvrsnih istraživača/istraživačica
- Jačanje istraživačkih i upravljačkih vještina postdoktoranada

- Povećanje broja izvrsnih istraživačkih grupa
- Povećane aktivnosti međunarodne mobilnosti i saradnje sa vrhunskim istraživačkim grupama u inostranstvu
- Povećane aktivnosti saradnje sa privredom

Posebni ciljevi Programa, koji se očekuju pet godina nakon kontinuiranog sprovođenja, su sljedeći:

- Stvaranje nove generacije samostalnih izvrsnih istraživača/istraživačica
- Jačanje ljudskih resursa u istraživanju i inovacijama i međunarodne prepoznatljivosti istraživačkih grupa
- Povećan broj projekata i naučnih radova u saradnji sa vrhunskim istraživačkim grupama u inostranstvu
- Povećan broj projekata spremnih za dalju komercijalizaciju

II. Prioritetne oblasti istraživanja

Program se oslanja na prioritete naučnoistraživačke djelatnosti utvrđene Strategijom naučnoistraživačke djelatnosti Crne Gore 2024-2028, a to su:

- Održiva poljoprivreda i lanac vrijednosti hrane;
- Energija i održiva životna sredina;
- Održivi i zdravstveni turizam;
- Nauka, obrazovanje i kultura;
- Medicina i zdravlje;
- Socio-politički i socio-ekonomski izazovi crnogorskog društva;
- Novi materijali, tehnologije, proizvodi i servisi;
- Upravljanje rizicima od prirodnih nepogoda; i
- Informaciono-komunikacione tehnologije.

Navedeno znači da predmet projekata postdoktorskih istraživanja mora biti iz nekog od gore navedenih prioriteta naučnoistraživačke djelatnosti.

III. Finansijski okvir Programa

Ukupna vrijednost Programa finansiranja postdoktorskih istraživanja za izvrsnost iznosi 1.100.000,00€ za period 2025-2028, dok je za 2025. godinu planiran iznos od 500.000,00€ za potrebe sufinansiranja prve godine istraživanja po osnovu odobrenih projekata po ovom Programu, odnosno pratećem Konkursu.

Sredstva u iznosu od 500.000,00€ za 2025. godinu odobrena su Zakonom o budžetu Crne Gore za 2025. godinu⁴, i to: Org. kod 40701 – Ministarstvo prosvjete, nauke i

⁴ <https://www.sluzbenilist.me/propisi/3B74EDB7-095E-4176-9B7C-2777D6C50FA8>

inovacija, Program 19 040 Razvoj nauke i tehnologije, Potprogram 19 040 001 Naučnoistraživačka djelatnost, Aktivnost 19 040 001 003 Novi programi i konkursi za nauku i istraživanje, 431-9 Ostali transferi institucijama.

Bespovratna sredstva za realizaciju projekata dodjeljuju se na period od najmanje 24 do najviše 36 mjeseci.

Za potrebe sprovođenja i finansiranja ovog programa, Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija raspisaće Konkurs za finansiranje postdoktorskih istraživanja za izvrsnost⁵.

IV. Uslovi za prijavu – podnosilac prijave i partneri

IV.1 Podnosilac prijave

Podnosilac prijave mora biti licencirana naučnoistraživačka ustanova sa sjedištem u Crnoj Gori, u skladu sa Zakonom o naučnoistraživačkoj djelatnosti (Službeni list Crne Gore, br. 51/25), na kojoj je postdoktorand zaposlen na neodređeno vrijeme, privremeno zaposlen ili privremeno angažovan (tokom trajanja projekta).

Dodatno, zavisno od vrste ustanove, moraju biti ispunjeni sljedeći uslovi:

- a. Ako je riječ o istraživačkoj ustanovi iz Crne Gore, ista mora biti:
 - „organizacija za istraživanje i širenje znanja” ili „istraživačka organizacija” što znači subjekat (kao što su univerziteti ili istraživački instituti, kancelarije za transfer tehnologija, posrednici u inovaciji, fizička lica ili virtuelni kolaborativni subjekti usmjereni na istraživanje), bez obzira na njegov pravni status (organizaciju na osnovu javnog ili privatnog prava), odnosno način finansiranja, čiji je primarni cilj da nezavisno sprovodi fundamentalno istraživanje, industrijsko istraživanje ili eksperimentalni razvoj, odnosno s rezultatima tih djelatnosti upoznaje širu javnost, putem predavanja, objavljivanja ili prenosa znanja, shodno EU Okviru za državne pomoći za istraživanje i razvoj i inovacije (2022/C 414/01), poglavlju 1.3., tački 16. (ff)⁶.
- b. Ako je riječ o privrednom društvu, isto:
 - mora biti upisano u Centralni registar privrednih subjekata Crne Gore;
 - mora imati sjedište na teritoriji Crne Gore;
 - mora ispuniti sve obaveze redovnog plaćanja poreza i doprinosa;
 - ne smije biti u pred-stečajnom, stečajnom i postupku likvidacije, da nisu obustavili redovnu poslovnu aktivnost i sl., u skladu s nacionalnim propisima; i

⁵ U skladu sa članom 11 Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti („Službeni list Crne Gore“, br. 51/25)

⁶ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022XC1028\(03\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022XC1028(03))

Crna Gora

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija

Adresa: Vaka Đurovića b.b.
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 410 100
fax: +382 20 410 101
www.gov.me/mps

- ne smije biti preduzeće u teškoćama prema finansijskim iskazima za prethodnu godinu (2024).

IV2 Partneri

Iako partneri nisu obavezni u okviru Programa finansiranja postdoktorskih istraživanja za izvrsnost, saradnja sa partnerima je dozvoljena i preporučuje se, posebno sa domaćim istaživačkim institucijama, kao i iz međunarodne istraživačke zajednice, te predstavnicima privrednog sektora, jer takva partnerstva doprinose povećanju kvaliteta istraživanja, transferu znanja, metodologija i tehnologija, primjenjivosti rezultata istraživanja, te ukupnom uticaju projekta.

Partneri na projektu mogu biti:

- c. druge naučnoistraživačke ustanove iz Crne Gore ili inostranstva ili
- d. privredna društva sa sjedištem u Crnoj Gori.

Prihvatljivi partneri iz tačke IV2c., ako su naučnoistraživačke ustanove iz Crne Gore, moraju biti licencirane u skladu sa Zakonom o naučnoistraživačkoj djelatnosti (Službeni list Crne Gore, br. 51/25). Takođe, moraju zadovoljiti isti dodatni uslov kao podnosilac prijave iz tačke IV1a.

Prihvatljivi partneri iz tačke IV2c., ako su naučnoistraživačke ustanove iz inostranstva, mogu biti univerziteti, istraživački instituti, ili virtuelni kolaborativni subjekti usmjereni na istraživanje, bez obzira na njihov pravni status (organizacija na osnovu javnog ili privatnog prava), kao i privredna društva koja u svojoj djelatnosti imaju istraživanje i razvoj.

Prihvatljivi partneri iz tačke IV2d. ne moraju biti licencirane naučnoistraživačke ustanove, ali moraju zadovoljiti iste dodatne uslove kao podnosilac prijave iz tačke IV1b.

Bespovratna sredstva koja se dodjeljuju podnosiocima iz tačke IV1a. i partnerima iz Crne Gore iz tačke IV2c. ne predstavljaju državnu pomoć, pod uslovom da su organizacije za istraživanje i širenje znanja („istraživačke organizacije”) i ne zadovoljavaju uslove za preduzetnika. Ti uslovi ne zavise od njihovog pravnog statusa, odnosno od toga da li je osnovan u skladu s javnim ili privatnim pravom, ili od njegove ekonomske prirode, odnosno od toga nastoji li da ostvaruje dobit ili ne. Ono što je odlučujuće za neispunjavanje uslova iz definicije preduzetnika jeste činjenica da ekonomske djelatnosti koje se sastoje od ponude proizvoda ili usluga na određenom tržištu ne premašuju 20% ukupnih godišnjih kapaciteta organizacije. U slučaju da se istraživačka organizacija bavi i ekonomskim i neekonomskim djelatnostima, javno finansiranje neekonomskih djelatnosti neće biti obuhvaćeno članom 107. stavkom 1. Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, ako je moguće jednoznačno odvojiti dvije

vrste aktivnosti, njihove troškove, finansiranje i prihode, kako bi se djelotvorno izbjeglo unakrsno subvencionisanje ekonomske djelatnosti. Podnosilac prijave iz tačke IV1a. i partneri iz tačaka IV2c. iz Crne Gore dužni su da prouče *Smjernice za korisnike koje se odnose na primjenu pravila državne pomoći* i usklađenost sa glavnim odredbama potvrde Izjavom Podnosioca prijave/partnera (Izjava o neekonomskim aktivnostima).

Bespovratna sredstva koja se dodjeljuju podnosiocima prijave iz tačke IV1b. i ostalim partnerima koji su ujedno i privredna društva, predstavljaju pomoć male vrijednosti (de minimis pomoć) u smislu Zakona o kontroli državne pomoći („Službeni list Crne Gore“, br. 012/18)⁷.

V. Finansijski uslovi i trajanje projekata

Vrijednost sredstava po pojedinačnom projektu u okviru Programa finansiranja postdoktorskih istraživanja za izvrsnost, koje dodjeljuje Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija, može iznositi do 70.000,00€ za period od 24 mjeseca i do 100.000,00 € za period od 36 mjeseci.

Ukupna vrijednost pojedinačnog projekta uključuje bespovratna sredstva koja će biti dodijeljena pojedinačnom projektu od strane Ministarstva, za dio prihvatljivih troškova projekta.

VI. Dvostruko finansiranje

Načelo zabrane dvostrukog finansiranja podrazumijeva da treba izbjegavati dvostruko finansiranje istih troškova iz državnog budžeta, programa Evropske unije, međunarodnih izvora, te drugih davalaca državne pomoći.

Podnosioci prijave ne smiju tražiti niti biti korisnici sredstava iz državnog budžeta, programa Evropske unije, međunarodnih izvora, te drugih davalaca državne pomoći za troškove koji će im biti nadoknađeni u okviru prijavljenog projekta i za sufinansiranje odobrenog projekta.

VII. Broj prijave po Podnosiocu prijave

Podnosilac prijave može podnijeti više projektnih predloga, uz napomenu da se pojedinačnom korisniku bespovratnih sredstava ne smiju dva puta finansirati isti troškovi iz državnog budžeta, programa Unije i međunarodnih izvora.

⁷ <https://www.gov.me/dokumenta/c44499b7-4a41-4758-a8db-ea55d5358c3a>

Crna Gora

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija

Adresa: Vaka Đurovića b.b.
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 410 100
fax: +382 20 410 101
www.gov.me/mps

VIII. Prihvatljive aktivnosti projekta

Sredstva opredijeljena Programom koriste se za pokrivanje dijela prihvatljivih troškova projekta, a koji moraju uključivati:

- a. Troškove mjesečne zarade postdoktoranda;
- b. Aktivnosti istraživanja na projektu;
- c. Razvoj istraživačkog tima i kapaciteta;
- d. Nabavku istraživačke opreme i materijala;
- e. Kratkoročnu mobilnost postdoktoranada koja podrazumijeva aktivnosti koje se odnose na mobilnost i umrežavanje, a koje mogu uključivati: učešće na konferencijama, odlazak na teren u Crnoj Gori sa ciljem prikupljanja materijala i podataka vezanih za istraživanje, boravak na istraživačkim organizacijama u inostranstvu, pohađanje seminara i svih vrsta edukacija koje doprinose profesionalnom razvoju postdoktoranada jačajući njihove istraživačke i profesionalne kompetencije, te doprinose ostvarenju opštih i specifičnih ciljeva projekta;
- f. Srednjoročnu mobilnost postdoktoranada, koja podrazumijeva aktivnosti koje se odnose na mobilnost i umrežavanje, odnosno na boravke istraživača na instituciji u inostranstvu u trajanju od minimum 3 mjeseca godišnje, koji doprinose ostvarenju opštih i specifičnih ciljeva projekta; i
- g. Prateće konsultantske usluge koje uključuju usluge koje su nužne za ostvarivanje ciljeva projekata odnosno prenos znanja, kao što su savjetovanja stručnjaka u znanjima i vještinama koje ne posjeduje projektni tim. To se, na primjer, može odnositi na analize naučnih rezultata, savjetovanja o komercijalizaciji naučnog rezultata i sl.
- h. Troškove diseminacije.

IX. Neprihvatljive aktivnosti projekta

Sredstva opredijeljena programom ne mogu se koristiti za:

- Nabavku polovne opreme;
- Nabavku putničkih, teretnih i komercijalnih vozila;
- Iznajmljivanje opreme, alata i materijala;
- Sve vrste građevinskih radova;
- Kupovina/zakup nekretnina;
- Podizanje gotovine sa računa projekta.

Neprihvatljive su i sve druge aktivnosti koje nisu navedene u tački VIII Programa.

X. Prihvatljivi troškovi

- Direktni troškovi

- a. **Troškovi istraživačkog osoblja** odnose se na novozaposlene koji će raditi na realizaciji projekta, kao i na dopunski rad/honorare zaposlenih. Troškovi mjesečne zarade postdoktoranda i/ili istraživačkog osoblja odnose se isključivo na novozaposlene koji će raditi na sprovođenju projekta. Pokriva se trošak mjesečne zarade za novozaposlene sa kojim će Podnosilac prijave potpisati Ugovor o radu, te se priznaje "Bruto 2" plate⁸, odnosno godišnja zarada, zajedno sa obaveznim socijalnim doprinosima zaposlenih⁹. Za postojeće zaposlene dozvoljava se ugovaranje dopunskog rada/isplata honorara, koji se mogu finansirati u iznosu do najviše 30% od "Bruto 2" plate. Pravo na troškove istraživačkog osoblja ima isključivo Podnosilac prijave.

Ukupan iznos troškova istraživačkog osoblja ne smije biti veći od 60% ukupne vrijednosti projekta.

- b. **Troškovi nabavke istraživačke opreme** prihvatljivi su ukoliko je oprema isključivo povezana sa istraživanjem predloženim u projektu. Ovi troškovi mogu uključivati i specifičnu IT opremu i softverska rješenja, ukoliko su neophodna za sprovođenje predloženog istraživanja. Takođe su prihvatljivi i prateći troškovi povezani sa nabavkom opreme (dostava, instalacija, kalibracija, obuka za korišćenje koju nudi dobavljač). Pod stavku „oprema“ smatra se oprema čija je jedinična vrijednost jednaka ili veća od 300,00€ bez PDV-a. Pravo na nabavku opreme čija je jedinična vrijednost veća od 300,00€ bez PDV-a ima isključivo Podnosilac prijave.

Ukupan iznos troškova nabavke opreme ne smije prelaziti 40% ukupne vrijednosti projekta.

- c. **Troškovi korišćenja opreme na drugoj instituciji** prema važećem cjenovniku institucije, ako su neophodni za sprovođenje projekta. Pravo na korišćenje opreme na drugoj instituciji imaju Podnosilac prijave i partnerske institucije iz Crne Gore, ako učestvuju u projektu.

Ukupan iznos troškova korišćenja opreme na drugoj instituciji ne smije biti veći od 20% ukupne vrijednosti projekta.

- d. **Troškovi potrošnog materijala** za potrebe projekta odnose se na materijale i uređaje čija je jedinična vrijednost manja od 300,00€ bez PDV-a. Pravo na nabavku potrošnog materijala ima Podnosilac prijave i partnerske institucije iz Crne Gore, ako učestvuju u projektu.

Ukupan iznos troškova potrošnog materijala ne smije biti veći od 30% ukupne vrijednosti projekta.

⁸ Bruto zarada (Bruto 1), obuhvata neto zaradu, porez na dohodak fizičkih lica i doprinose za obavezno socijalno osiguranje iz zarade koju plaća poslodavac u ime zaposlenog. Međutim, to nisu svi fiskaliteti koje plaća poslodavac, nego postoje još prirez i doprinosi na teret poslodavca, koji kad se dodaju na "Bruto 1", formiraju tzv. "Bruto 2".

⁹ Ostali dodaci na platu, kao što su jubilarne nagrade, regresi i sl. nijesu prihvatljivi za sufinansiranje sredstvima Programa.

Crna Gora

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija

Adresa: Vaka Đurovića b.b.

81000 Podgorica, Crna Gora

tel: +382 20 410 100

fax: +382 20 410 101

www.gov.me/mps

- e. **Troškovi kratkoročnih mobilnosti** povezanih sa sprovođenjem projekta koji uključuju dnevnicu (isključivo za kratkoročna putovanja), troškove smještaja i troškove prevoza. Pravo na troškove kratkoročne mobilnosti ima Podnosilac prijave. Takođe, partnerske institucije, uključujući inostrane partnere, imaju pravo na ove troškove ako učestvuju u projektu.
- f. **Troškovi srednjoročnih mobilnosti** povezanih sa sprovođenjem projekta koji uključuju troškove smještaja, troškove putovanja, troškove zdravstvenog osiguranja, mjesečni iznos za lične troškove koji ne premašuje iznos od 800 eura mjesečno. Pravo na troškove srednjoročne mobilnosti ima Podnosilac prijave.
- Ukupan iznos troškova mobilnosti pod tačkom e. i f. ne smije biti veći od 25% ukupne vrijednosti projekta.*
- g. **Troškovi pratećih konsultantskih usluga** odnose se na one usluge za koje projektni tim ne posjeduje ekspertizu, a neophodne su za sprovođenje projekta. Troškovi pratećih konsultantskih usluga mogu uključivati: troškove izrade i analize naučnih rezultata, savjetovanja o komercijalizaciji naučnih rezultata i sl. Pravo na troškove konsultantskih usluga ima Podnosilac prijave.
- Ukupan iznos troškova pratećih konsultantskih usluga ne smije biti veći od 10% ukupne vrijednosti projekta.*
- h. **Troškovi diseminacije**, koji uključuju troškove objave naučnih radova, lekture, kotizacije, troškovi organizacije radionica/konferencija iz tematike predloženog projekta. Pravo na troškove diseminacije ima Podnosilac prijave.
- Ukupan iznos troškova diseminacije ne smije biti veći od 20% ukupne vrijednosti projekta.*
- i. **PDV na prihvatljive troškove** za koje Podnosilac prijave i partneri iz Crne Gore, ako učestvuju u projektu, ne mogu omogućiti povraćaj.

- Indirektni troškovi

Pravo na indirektnu troškove ima isključivo Podnosilac prijave. *Indirektni troškovi nastali kao posljedica sprovođenja projekta kod Podnosioca prijave mogu biti do 10% ukupne vrijednosti projekta.*

Indirektni troškovi nastali sprovođenjem projekta se ne pravdaju kroz Finansijski izvještaj i mogu uključivati:

- troškove održavanja prostora (zakonom propisani periodični pregledi, zamjena utrošenih materijala i elemenata, periodični i vanredni radovi i popravke);
- režijske troškove koji uključuju grijanje/hlađenje, struju, vodu, odvoz otpada;
- troškove koji su u vezi sa nabavkom opreme kao što su: carinski i administrativni troškovi, troškovi špedicije, skladištenja i manipulacije i dr; i
- troškove sitnog inventara.

XI. Neprihvatljivi troškovi

Neprihvatljivim troškovima smatraju se svi troškovi koji se ne mogu svrstati u prihvatljive troškove.

XII. Uslovi za Rukovodioca/Rukovoditeljku projekta i projektni (istraživački) tim prilikom prijave i tokom sprovođenja projekta

- a) Uslovi za Rukovodioca/Rukovoditeljku projekta prilikom prijave projekta:
- stekao/stekla je zvanje doktora nauka najkasnije pet (5) godina od datuma isteka roka za prijavljivanje na Konkurs i
 - ima zaključen ugovor o radu ili drugi oblik ugovorne saradnje sa ustanovom koja je Podnosilac prijave, najmanje u trajanju predviđenom za realizaciju projekta, ili će biti privremeno zaposlen kod ustanove u slučaju dodjele granta u okviru ovog Programa, a u skladu sa potrebama i trajanjem projekta.

Naučnoistraživačke kvalitete i upravljački potencijal Rukovodioca/Rukovoditeljke projekta ocjenjivaće evaluatori/evaluatorke u skladu sa dokazima i podacima koji su navedeni u biografiji, a koji se odnose na stečeno naučno i/ili akademsko zvanje, broj i kvalitet naučnih publikacija, broj i kvalitet projekata u kojima je učestvovao/la Rukovodilac/Rukovoditeljka u ulozi *rukovodioca/rukovoditeljke* ili *saradnika/saradnice*, naučne i istraživačke nagrade, aktivnosti zaštite i korišćenja intelektualne svojine, međunarodne i saradnje sa privrednim sektorom i sl.

Rukovodilac/rukovoditeljka projekta može biti angažovan/a u okviru ovog Programa **isključivo na jednom projektu**, i to bilo u ulozi rukovodioca/rukovoditeljke ili člana/članice istraživačkog tima.

- b) Minimalni uslovi za člana/članicu u projektnom (istraživačkom) timu:
- ima stečeno visoko obrazovanje od najmanje 240 ECTS.

Rukovodilac/Rukovoditeljka projekta obavezan/obavezna je da tokom trajanja projekta ostvari najmanje jednu srednjoročnu mobilnost godišnje u trajanju od najmanje tri mjeseca.

U okviru svojih aktivnosti, rukovodilac/rukovoditeljka projekta i projektni tim moraju težiti ka ostvarivanju minimum dva od sljedećih ciljeva:

- objavljivanje radova u časopisima indeksiranim u SCI, SCIE, SSCI ili A&HCI
- rad na pripremi projektnih predloga za relevantne Horizont Europa pozive;
- ostvarivanje rezultata koji mogu imati komercijalnu primjenu, uključujući patente, inovacije ili spin-off inicijative;
- uključivanje u nacionalne i međunarodne projekte.

Rukovodiocu/Rukovoditeljki projekta se preporučuje da osiguraju da sve naučne publikacije nastale u okviru projekta budu dostupne u skladu sa principima otvorenog pristupa (Open Access, OA).

Crna Gora

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija

Adresa: Vaka Đurovića b.b.
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 410 100
fax: +382 20 410 101
www.gov.me/mps

XIII. Etička pitanja

Ukoliko prijava projekta podrazumijeva neko etičko pitanje, Podnosilac projekta u obavezi je da dostavi odobrenje Etičkog odbora (ukoliko je primjenjivo) i/ili dostavi drugi relevantan dokaz o načinu rješavanja etičkog pitanja.

XIV. Sadržaj prijave

Prijava projekta treba da sadrži:

- a) Potpisan i pečatiran/elektronski potpisan Prijavni obrazac Podnosioca prijave;
- b) Finansijski plan projekta;
- c) Biografije (CV) Rukovodioca/Rukovoditeljke projekta i ključnih članova projektnog tima (istraživača/istraživačica u istraživačkom timu) – do 3 člana/članice;
- d) Izjava Podnosioca prijave o namjeri zapošljavanja Rukovoditelja/Rukovoditeljke projekta u slučaju odobrenja projekta (primjenjivo samo kada Rukovoditelj/Rukovoditeljka projekta nije zaposlen/a kod Podnosioca prijave u trenutku podnošenja prijave).
- e) Izjava Podnosioca prijave o istinitosti podataka, izbjegavanju dvostrukog finansiranja, i prihvatanju uslova Konkursa, potpisana i pečatirana od strane ovlašćenog lica;
- f) Izjava Podnosioca prijave i partnera (ukoliko je primjenjivo) sa sjedištem u Crnoj Gori o neekonomskim aktivnostima, potpisana od strane ovlašćenog lica – primjenjivo samo za one koji zadovoljavaju uslove da su licencirane naučnoistraživačke ustanove u skladu sa Zakonom o naučnoistraživačkoj djelatnosti (Službeni list Crne Gore, br. 51/25) i da su „organizacije za istraživanje i širenje znanja“ u skladu sa EU Okvirom za državnu pomoć za istraživanje i razvoj i inovacije (2022/C 414/01), poglavlje 1.3., tačka 16. (ff), odnosno Uredbom Komisije (EU) br. 651/2014, član 2, tačka 83¹⁰;
- g) Podnosilac prijave ili partner (ukoliko je primjenjivo), ako je privredno društvo sa sjedištem u Crnoj Gori, dužan je da dostavi sljedeće:
 - Kopiju Izvoda iz Centralnog registra privrednih subjekata;
 - Finansijske iskaze za prethodnu godinu (2024);
 - Potvrdu o izmirenim poreskim obavezama ili odgovarajući dokument o reprogramu poreskog duga;
 - Potvrdu ili uvjerenje da protiv privrednog subjekta nije pokrenut i da se ne vodi stečajni postupak ili postupak likvidacije.
- h) Izjava partnera (ukoliko je primjenjivo) o učešću u projektu i njihovom doprinosu, kojom uključene pravne osobe potvrđuju da prihvataju sve odgovornosti proistekle iz i u vezi sa pružanjem podrške predloženom istraživanju;

¹⁰ [https://eur-lex.europa.eu/legal-](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2014.187.01.0001.01.ENG#:~:text=COMMISSION%20REGULATION%20%28EU%29%20No%20651%2F2014%20of%2017%20June,of%20Articles%20107%20and%20108%20of%20the%20Treaty)

content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2014.187.01.0001.01.ENG#:~:text=COMMISSION%20REGULATION%20%28EU%29%20No%20651%2F2014%20of%2017%20June,of%20Articles%20107%20and%20108%20of%20the%20Treaty

- i) Izjava o nepovratnosti PDV-a, potpisana od strane Podnosioca prijave i/ili partnera.

XV. Postupak dodjele bespovratnih sredstava

XV.1 Procedura prijave

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija raspisaće Konkurs za finansiranje postdoktorskih istraživanja za izvrsnost.

Konkurs će biti otvoren najmanje 45 dana.

U postupku razmatranja prijava projekata sprovode se sljedeći koraci:

- a. Administrativna provjera prijava projekata;
- b. Evaluacija prijava projekata u odnosu na kriterijume za ocjenu; i
- c. Prihvatanje/odbijanje projekata za sufinansiranje.

XV.2 Administrativna provjera prijava projekata

Administrativnu provjeru pristiglih prijava projekata na Konkurs vrši Ministarstvo.

Administrativni kriterijumi:

- a) Podnijeta je sva tražena dokumentacija iz tačke XIV
- b) Dokumentacija je svojeručno potpisana i pečatirana/elektronski potpisana od strane ovlašćenih lica;
- c) Sadržaj prijave je ispunjen na utvrđenim obrascima od strane Ministarstva koji čine sastavni dio ovog programa;
- d) Podnosilac prijave mora biti licencirana naučnoistraživačka ustanova u skladu sa Zakonom o naučnoistraživačkoj djelatnosti (Službeni list Crne Gore, br. 51/25);
- e) Podnosilac prijave mora zadovoljavati definiciju „organizacije za istraživanje i širenje znanja“ u skladu sa EU Okvirom za državnu pomoć za istraživanje i razvoj i inovacije (2022/C 414/01), poglavlje 1.3., tačka 16. (ff), odnosno Uredbom Komisije (EU) br. 651/2014, član 2, tačka 83 i/ili mora biti upisan u Centralni registar privrednih subjekata Crne Gore;
- f) Partneri iz Crne Gore (ukoliko je primjenjivo) koji su istraživačke organizacije moraju biti licencirane naučnoistraživačke ustanove u skladu sa Zakonom o naučnoistraživačkoj djelatnosti (Službeni list Crne Gore, br. 51/2025 od 27.05.2025. godine), te moraju zadovoljavati definiciju „organizacije za istraživanje i širenje znanja“ u skladu sa EU Okvirom za državnu pomoć za istraživanje i razvoj i inovacije (2022/C 414/01), poglavlje 1.3., tačka 16. (ff), odnosno Uredbom Komisije (EU) br. 651/2014, član 2, tačka 83 ili moraju biti upisani u Centralni registar privrednih subjekata Crne Gore;

Crna Gora

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija

Adresa: Vaka Đurovića b.b.
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 410 100
fax: +382 20 410 101
www.gov.me/mps

- g) Ekonomske djelatnosti, koje se sastoje od ponude proizvoda ili usluga na određenom tržištu, Podnosioca prijave i partnera iz Crne Gore koji zadovoljavaju definiciju „organizacije za istraživanje i širenje znanja“ ne premašuju 20% ukupnih godišnjih kapaciteta istraživačke organizacije;
- h) Podnosilac prijave ili partneri (ukoliko je primjenjivo) koji su preduzeća upisani su u Centralni registar privrednih subjekata Crne Gore, ispunili su sve obaveze redovnog plaćanja poreza i doprinosa; nisu u pred-stečajnom postupku, stečajnom postupku, postupku likvidacije, nisu obustavili redovnu poslovnu aktivnost i sl., u skladu s nacionalnim propisima, nisu preduzetnici u teškoćama prema finansijskim iskazima za prethodnu godinu (2024);
- i) Prijava je predana na način i u roku navedenom u Konkursu;
- j) Prema Finansijskom planu iznos bespovratnih sredstava tražen od Ministarstva nije manji od 70.000,00 € i nije veći od 90.000,00 €;
- k) Trajanje projekta je najmanje 24 mjeseca, a najviše 36 mjeseci.
- l) Rukovodilac/Rukovoditeljka projekta je stekao/stekla je zvanje doktora nauka najkasnije 5 godina od datuma isteka roka za prijavljivanje na Konkurs.
- m) Projekat je u skladu sa prioritetima naučnoistraživačke djelatnosti navedenim u Strategiji naučnoistraživačke djelatnosti Crne Gore 2024-2028 sa Akcionim planom za period 2024-2025. godine.

Prijave koje su zadovoljile administrativne kriterijume ulaze u postupak evaluacije u odnosu na kriterijume za ocjenu.

XV.3 Evaluacija prijava projekata u odnosu na kriterijume za ocjenu

Nakon uvida u prijave projekata, svaku prijavu razmatraće tri evaluatora/evaluatorke koji su međunarodni eksperti/ekspertkinje iz oblasti istraživanja kojoj projekat pripada.

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija će, uz dokumentaciju za Konkurs, pripremiti i Izjavu o sukobu interesa za evaluatore/evaluatorke, kao i Proceduru o sprovođenju postupka ocjenjivanja projekata (evaluacije). Takođe, Ministarstvo će raspisati međunarodni Poziv za iskazivanje interesovanja za evaluatore/evaluatorke prijava na Konkurs za finansiranje postdoktorskih istraživanja za izvrsnost.

Kriterijumi za ocjenu prijava projekata su:

1. Naučni kvalitet i originalnost, izvodljivost, jasnoća i finansijska utemeljenost predloženog istraživanja uzimajući u obzir četiri navedena potkriterijuma

1.1 Predstavlja li predloženo istraživanje važan doprinos u oblasti nauke kojoj tema istraživanja pripada?

Procjenjuje se doprinos predloženog istraživanja za razvoj oblasti nauke kojoj pripada. Da li predloženo istraživanje doprinosi razvoju novih znanja i koliki je potencijal za

stvaranje rezultata važnih za buduća istraživanja? Koliki je naučni kvalitet istraživanja? Da li predloženo istraživanje pokazuje novi pristup temi istraživanja?

- 1) Predloženo istraživanje je od ključne važnosti za pripadajuću oblast nauke. Prikazuje istraživački kvalitet i originalnost, s potencijalom znatnog unapređenja razumijevanja predložene teme;
- 2) Predloženo istraživanje može se ocijeniti kao relevantno, ali ne predstavlja značajan iskorak unutar pripadajuće oblasti istraživanja;
- 3) Predloženo istraživanje ima ograničenu važnost u okviru pripadajuće oblasti istraživanja i ne ističe se u odnosu na već postojeća istraživanja na predloženu temu;
- 4) Predloženo istraživanje nema važnost u okviru pripadajuće oblasti istraživanja i ne ističe se u odnosu na već postojeća istraživanja na predloženu temu; i
- 5) U dostupnoj dokumentaciji nije pruženo dovoljno informacija za kvalitetnu procjenu ovog kriterijuma.

1.2 Da li su cilj, svrha i očekivani rezultati predloženog istraživanja jasno definisani i obrazloženi?

Procjenjuje se da li su ciljevi, svrha i očekivani rezultati predloženog istraživanja jasno navedeni i dobro obrazloženi. Takođe se procjenjuje koliko je vjerovatno da će predloženi ciljevi i očekivani rezultati biti ostvareni, uzimajući u obzir jasnoću i logiku predloga?

- 1) Ciljevi, svrha i očekivani rezultati projekta su izuzetno jasno definisani i obrazloženi;
- 2) Ciljevi, svrha i očekivani rezultati projekta su dobro definisani i obrazloženi u najvećem dijelu, ali samo u jednom segmentu nisu dobro definisani i obrazloženi;
- 3) Ciljevi, svrha i očekivani rezultati projekta su dobro definisani i obrazloženi u dijelu projektnog predloga, a u više segmenata projektnog predloga nisu dobro definisani i obrazloženi;
- 4) Ciljevi, svrha i očekivani rezultati projekta nisu dobro definisani i obrazloženi; i
- 5) U dostupnoj dokumentaciji nije pruženo dovoljno informacija za kvalitetnu procjenu ovog kriterijuma.

1.3 Izvodljivost predloženog istraživanja

Procjenjuje se je li predloženo istraživanje izvodljivo u smislu predloženih istraživačkih metoda, plana rada, sastava istraživačke grupe i može li se ostvariti u predloženom vremenskom periodu.

- 1) Predloženo istraživanje je izvodljivo u potpunosti;
- 2) Predloženo istraživanje je izvodljivo, ali postoji segment predloženog istraživanja čija je izvodljivost upitna;

Crna Gora

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija

Adresa: Vaka Đurovića b.b.
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 410 100
fax: +382 20 410 101
www.gov.me/mps

- 3) Dio predloženog istraživanja je izvodljiv, dok je u više segmenata izvodljivost upitna;
- 4) Predloženo istraživanje nije izvodljivo; i
- 5) U dostupnoj dokumentaciji nije pruženo dovoljno informacija za kvalitetnu procjenu ovog kriterijuma.

1.4 Finansijski plan predloženog istraživanja

Procjenjuje se da li je finansijski plan jasan, realan i u skladu sa ciljevima, aktivnostima i očekivanim rezultatima projekta.

- 1) Finansijski plan je u potpunosti jasan i realan; svi troškovi su u skladu sa ciljevima i aktivnostima projekta i očekivanim rezultatima projekta;
- 2) Finansijski plan je uglavnom jasan i realan, ali postoji manji segment koji nije dovoljno usklađen;
- 3) Finansijski plan je djelimično jasan i realan; u više segmenata troškovi nijesu dovoljno usklađeni;
- 4) Finansijski plan nije jasan niti realan; troškovi nijesu u skladu sa ciljevima i aktivnostima projekta i očekivanim rezultatima projekta;
- 5) U dostupnoj dokumentaciji nije pruženo dovoljno informacija za kvalitetnu procjenu ovog kriterijuma.

2. Istraživački kvalitet i upravljački potencijal Rukovodioca/Rukovoditeljke projekta uzimajući u obzir dva navedena potkriterijuma

2.1 Istraživački kvalitet Rukovodioca/Rukovoditeljke projekta

Procjenjuje se dosadašnji naučni doprinos kroz publikacije i učešće u projektima, kao i kvalitet doktorske teze. Poseban fokus stavlja se na sposobnost kandidata da samostalno planira i izvodi istraživanja i njegov potencijal za kvalitetno istraživanje u oblasti predloženog projekta.

- 1) Izuzetan istraživački doprinos; kandidat pokazuje visok potencijal za sprovođenje kvalitetnog istraživanja u predloženoj oblasti;
- 2) Istaknuti istraživački doprinos; kandidat pokazuje vrlo dobar potencijal za sprovođenje kvalitetnog istraživanja u predloženoj oblasti;
- 3) Umjeren istraživački doprinos; kandidat ima osnovni potencijal za sprovođenje kvalitetnog istraživanja u predloženoj oblasti;
- 4) Ograničeni istraživački doprinos, što može otežati realizaciju istraživanja; kandidat ima slabiji potencijal za sprovođenje kvalitetnog istraživanja u predloženoj oblasti;
- 5) U dostupnoj dokumentaciji nije pruženo dovoljno informacija za kvalitetnu procjenu ovog kriterijuma.

2.2 Upravljački potencijal Rukovodioca/Rukovoditeljke projekta

Procjenjuje se potencijal kandidata da planira, organizuje i vodi istraživački projekat, uzimajući u obzir dosadašnje iskustvo u manjim segmentima projekata i uloge u timu. Poseban fokus stavlja se na aktivnosti koje je kandidat samostalno vodio, sposobnost koordinacije i planiranja zadataka, te pokazatelje samostalnosti i odgovornosti u radu.

- 1) Kandidat pokazuje vrlo visok potencijal za samostalno vođenje projekta, sa jasno izraženom sposobnošću organizacije i planiranja;
- 2) Kandidat pokazuje vrlo dobar potencijal za samostalno vođenje projekta i većinu aktivnosti može samostalno organizovati i planirati;
- 3) Kandidat pokazuje osnovni potencijal za samostalno vođenje projekta; neki segmenti zahtijevaju dodatnu podršku ili koordinaciju;
- 4) Kandidat pokazuje ograničen potencijal za samostalno vođenje projekta, što može otežati realizaciju pojedinih aktivnosti;
- 5) U dostupnoj dokumentaciji nije pruženo dovoljno informacija za kvalitetnu procjenu ovog kriterijuma.

3. Potencijal predloženog istraživanja za razvoj samostalne istraživačke karijere Rukovodioca/Rukovoditeljke projekta, uzimajući u obzir dva navedena potkriterijuma

3.1 Potencijal predloženog istraživanja za razvoj samostalne istraživačke karijere Rukovodioca/Rukovoditeljke i uspostavljanje i vođenje sopstvene istraživačke grupe putem ostvarivanja vrhunskih naučnih rezultata i privlačenja međunarodnog finansiranja

Procjenjuje se potencijal predloženog istraživanja da doprinese razvoju samostalne karijere Rukovodioca/Rukovoditeljke i omogući uspostavljanje i vođenje sopstvene istraživačke grupe kroz ostvarivanje vrhunskih naučnih rezultata i privlačenje međunarodnog finansiranja.

- 1) Predloženo istraživanje ima izuzetan potencijal da doprinese razvoju samostalne karijere Rukovodioca/Rukovoditeljke, omogući ostvarivanje vrhunskih naučnih rezultata, privlačenje međunarodnog finansiranja i doprinese uspostavljanju i vođenju sopstvene istraživačke grupe;
- 2) Predloženo istraživanje ima vrlo dobar potencijal da doprinese razvoju samostalne karijere Rukovodioca/Rukovoditeljke, omogući ostvarivanje vrhunskih naučnih rezultata, privlačenje međunarodnog finansiranja i doprinese uspostavljanju i vođenju sopstvene istraživačke grupe;
- 3) Predloženo istraživanje ima ograničen potencijal da doprinese razvoju samostalne karijere Rukovodioca/Rukovoditeljke, omogući ostvarivanje vrhunskih naučnih rezultata, privlačenje međunarodnog finansiranja i doprinese uspostavljanju i vođenju sopstvene istraživačke grupe;

Crna Gora

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija

Adresa: Vaka Đurovića b.b.
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 410 100
fax: +382 20 410 101
www.gov.me/mps

- 4) Predloženo istraživanje ima minimalan potencijal da doprinese razvoju samostalne karijere Rukovodioca/Rukovoditeljke, omogućiti ostvarivanje vrhunskih naučnih rezultata, privlačenje međunarodnog finansiranja i doprinese uspostavljanju i vođenju sopstvene istraživačke grupe;
- 5) U dostupnoj dokumentaciji nije pruženo dovoljno informacija za kvalitetnu procjenu ovog kriterijuma.

3.2 Potencijal predloženog istraživanja za razvoj samostalne istraživačke karijere Rukovodioca/Rukovoditeljke i uspostavljanju i vođenju sopstvene istraživačke grupe kroz inovacije i primjenu rezultata istraživanja

Procjenjuje se potencijal predloženog istraživanja da doprinese razvoju samostalne karijere Rukovodioca/Rukovoditeljke i omogućiti uspostavljanje i vođenje sopstvene istraživačke grupe kroz stvaranje inovacija i znanja koja mogu biti primjenjiva u privredi i društvu.

- 1) Predloženo istraživanje ima izuzetan potencijal da doprinese razvoju samostalne karijere Rukovodioca/Rukovoditeljke, omogućiti uspostavljanje i vođenje sopstvene istraživačke grupe i stvori nova primjenjiva znanja i inovacije;
- 2) Predloženo istraživanje ima vrlo dobar potencijal da doprinese razvoju samostalne karijere Rukovodioca/Rukovoditeljke, omogućiti uspostavljanje i vođenje sopstvene istraživačke grupe i stvori nova primjenjiva znanja i inovacije;
- 3) Predloženo istraživanje ima ograničen potencijal da doprinese razvoju samostalne karijere Rukovodioca/Rukovoditeljke, omogućiti uspostavljanje i vođenje sopstvene istraživačke grupe i stvori nova primjenjiva znanja i inovacije;
- 4) Predloženo istraživanje ima minimalan potencijal da doprinese razvoju samostalne karijere Rukovodioca/Rukovoditeljke, omogućiti uspostavljanje i vođenje sopstvene istraživačke grupe i stvori nova primjenjiva znanja i inovacije;
- 5) U dostupnoj dokumentaciji nije pruženo dovoljno informacija za kvalitetnu procjenu ovog kriterijuma.

Evaluatori/evaluatorke ocjenjuju pojedinačne potkriterijume koji sačinjavaju svaki kriterijum za ocjenu, a svaki potkriterijum ocjenjuju na skali od pet brojeva – od 1 do 5. Ocjena za svaki kriterijum izračunava se kao srednja vrijednost ocjena pojedinačnih potkriterijuma. Ocjene evaluatora/evaluatorki za svaki kriterijum za ocjenu su jednako vrijedne, pa se stoga računa srednja vrijednost. Od evaluatora/evaluatorki se zahtijeva da uz svaku ocjenu dodaju i komentar u obliku koji će svojom formulacijom podnosiocima prijave dati jasnu povratnu informaciju.

Konačna ocjena (K) formira se na osnovu sljedeće formule:

$$K = 0,40I + 0,40II + 0,20III$$

gdje su I, II i III srednje ocjene od strane tri evaluatora/evaluatorke za odgovarajući kriterijum, te je K konačna ocjena prijave projekta. Konačna ocjena obračunava se

zaokruživanjem na dvije decimale. Da bi prijava projekta bila sufinansirana **mora imati konačnu ocjenu (K) najmanje 4,00.**

XV.4 Prihvatanje/odbijanje projekta za sufinansiranje

Na osnovu konačne ocjene (K) prijavljenih projekata formira se konačna rang lista. Podnosiocima prijava će kontaktirati službenici Ministarstva po redoslijedu rang liste i u skladu sa raspoloživim budžetom, nakon čega se usaglašavaju uslovi sprovođenja projekta. Navedeni podnosioci prijava biće dužni da dostave dodatnu dokumentaciju:

1. Dokumentacija koja se odnosi na obračun zarade/honorara:
Za novozaposlene dostaviti predlog ugovora (nepotpisan), kao i dokument na osnovu koga je određena plata;
2. Validnu ponudu za troškove veće od 6.000,00 €, osim za troškove iz tačke 1;
3. Ugovor o saradnji/konzorcijumu Podnosioca prijave sa svim partnerskim institucijama (ukoliko je primjenjivo) koje su uključene u sprovođenje projekta, a kojim se regulišu međusobna prava i obaveze. Ovim ugovorom definišu se: uloge partnera na projektu, trajanje partnerstva, unešena i nova intelektualna svojina, kao i „know-how“ koji može nastati tokom sprovođenja projekta, međusobni odnosi u pogledu transfera sredstava, povjerljivost podataka, izvještavanje i čuvanje projektne dokumentacije;
4. Okvirni plan nabavki; i
5. obrazac izjave za pomoći male vrijednosti, *de minimis pomoći* (za Podnosioca prijave i partnere na projektu koji obavljaju ekonomske aktivnosti).
6. Potvrdu o stečenom nivou obrazovanja – doktor nauka.

Ukoliko evaluatori/evaluatorke imaju komentare vezane za unapređenje projektne prijave ili izmjene Finansijskog plana, Ministarstvo će kontaktirati Podnosiocima prijave radi dostavljanja revidiranih projektnih prijava i Finansijskih planova u skladu sa tim komentarima.

Eventualna administrativna pitanja takođe se mogu riješiti u ovom procesu od strane Ministarstva.

Nakon završetka pregovora, Ministarstvo dostavlja Rješenja o prihvatanju ili odbijanju projekata za finansiranje. Sa Podnosiocima prijave čiji su projekti prihvaćeni za finansiranje Rješenjem, pristupa se potpisivanju Ugovora sa Ministarstvom, kojim se definišu međusobna prava i obaveze između Podnosioca prijave (Korisnika) i Davaoca granta (Ministrastva).

Spisak korisnika sa kojima je potpisan Ugovor biće objavljen na internet stranici Ministarstva.

Objavljuju se sljedeći podaci:

- Naziv Korisnika;
- Nazivi partnerskih institucija;

Crna Gora

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija

Adresa: Vaka Đurovića b.b.
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 410 100
fax: +382 20 410 101
www.gov.me/mps

- Naziv projekta;
- Iznos bespovratnih sredstava dodijeljenih projektu; i
- Kratak opis projekta.

2. IMPLEMENTACIJA I MONITORING REALIZACIJE U OKVIRU PROGRAMA FINANSIRANJA POSTDOKTORSKIH ISTRAŽIVANJA ZA IZVRSNOST

Korisnik u okviru ovog Programa dostavlja Godišnje izvještaje o realizaciji programa, sa Finansijskim izvještajima, koji uključuje i Planove rada za naredni period, na obrascu koji će propisati Ministarstvo. Korisnik je u obavezi da za svaki prihvatljivi i prihvaćeni trošak projekta, osim indirektnih troškova, posjeduje odgovarajuću dokumentaciju kojom se pravda navedeni trošak.

Po završetku realizacije projekta u okviru Programa, Korisnik dostavlja Ministarstvu Završni izvještaj o realizaciji programa, sa Finansijskim izvještajem, na obrascu koji će propisati Ministarstvo.

Procedura ocjene Godišnjeg i Završnog izvještaja o realizaciji programa, zajedno sa Finansijskim planom, biće detaljno utvrđena u Ugovoru i Smjernicama za praćenje programa.

Ministarstvo vrši monitoring realizacije projekta u okviru Programa, koji uključuje provjeru stepena realizacije aktivnosti utvrđenih u prihvaćenoj prijavi projekta, provjeru realizacije Finansijskog plana, kao i diseminaciju rezultata i promociju projektnih aktivnosti.

3. NAČIN IZVJEŠTAVANJA I EVALUACIJA PROGRAMA PROGRAMA FINANSIRANJA POSTDOKTORSKIH ISTRAŽIVANJA ZA IZVRSNOST

Ministarstvo će na godišnjem nivou pripremati izvještaj o realizaciji Programa finansiranja postdoktorskih istraživanja za izvrsnost, koji će činiti sastavni dio godišnjeg Izvještaja o radu Ministarstva, koji usvaja Vlada Crne Gore. Nakon završetka realizacije Programa, Ministarstvo će realizovati eksternu evaluaciju Programa, a finansijska sredstva za potrebe evaluacije biće obezbijeđena iz nacionalnog budžeta i biće blagovremeno planirana u budžetu za godinu u kojoj bude prispjela obaveza iste.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA	MINISTARSTVO PROSVJETE, NAUKE I INOVACIJA
NAZIV PROPISA	Program finansiranja postdoktorskih istraživanja za izvrsnost

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Nedostatak institucionalnog mehanizma za podršku postdoktorskim istraživanjima i napredovanju mladih doktora nauka; ograničene mogućnosti za samostalna istraživanja; nedovoljna međunarodna mobilnost i umrežavanje; slabi kapaciteti za upravljanje istraživačkim projektima i osnivanje istraživačkih grupa u Crnoj Gori..

Ne postoji održiv nacionalni program koji obezbjeđuje finansijsku i institucionalnu podršku postdoktorskim istraživačima. Postojeći oblici podrške (projekti, međunarodni programi) nisu usmjereni na razvoj samostalnih istraživačkih karijera.

Odliv mladih istraživača, smanjeni kapaciteti za sprovođenje visokokvalitetnih istraživanja, ograničena konkurentnost za međunarodno finansiranje i slabija integracija u Evropski istraživački prostor (ERA).

Mladi istraživači i istraživačice koji su nedavno stekli doktorat, naučnoistraživačke ustanove koje gube kvalifikovan kadar, te akademska zajednica zbog smanjenog priliva novih projekata i inovacija.

Bez usvajanja Programa, Crna Gora bi nastavila da gubi visokokvalifikovane istraživače, smanjila bi se mogućnost za razvoj sopstvenih istraživačkih grupa i inovacionih projekata, a istraživačka zajednica bi ostala oslonjena isključivo na međunarodne izvore finansiranja.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Naveći usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Podrška mladim doktorima nauka kroz finansiranje samostalnih istraživačkih projekata;
Jačanje ljudskih resursa i istraživačkih kapaciteta u Crnoj Gori;
Povećanje broja izvrsnih istraživačkih grupa i lidera projekata;
Podsticanje međunarodne saradnje, mobilnosti i partnerstava sa privredom;
Unapređenje izvrsnosti, vidljivosti i konkurentnosti crnogorske naučne zajednice.

Program je u skladu sa Strategijom naučnoistraživačke djelatnosti Crne Gore 2024–2028, Akcionim planom 2024–2025, Programom rada Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija za 2025. godinu.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Opcija 1 – Status quo: bez uvođenja Programa ne bi postojala sistemska podrška postdoktorskim istraživanjima; podstiče se odlazak mladih istraživača i zavisnost od stranih programa.

Opcija 2 – Donošenje Programa: omogućava finansiranje postdoktorskih istraživanja, razvoj novih istraživačkih grupa, jačanje profesionalnih i upravljačkih vještina mladih istraživača i jaču međunarodnu saradnju.

Preferirana opcija je donošenje Programa, jer omogućava strateško ulaganje u izvrsnost i dugoročni razvoj istraživačkih kadrova u Crnoj Gori, u skladu sa evropskim praksama.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Pozitivni uticaji mogu biti na na istraživače kroz razvoj samostalnih karijera, povećanu mobilnost, nova znanja i vještine; na naučnoistraživačke ustanove kroz jačanje ljudskih kapaciteta i međunarodne vidljivosti; na privredu kroz povećan transfer znanja i mogućnost primjene istraživanja; na društvo kroz jačanje ekonomije zasnovane na znanju i povjerenja u nauku.

Nema identifikovanih negativnih uticaja.

Kada su u pitanju administrativna opterećenja i biznis barijere, implementacija predmetnog dokumenta ne podrazumijeva dodatnu administrativnu opterećenost i ne proizvodi biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Realizacija planiranih aktivnosti u 2025. godini, ne zahtijeva obezbjeđenje dodatnih budžetskih sredstava, već su ista opredijeljena Zakonom o budžetu za 2025. godinu.

Ukupna vrijednost Programa iznosi 1.100.000,00 € za period 2025-2028. Sredstva u iznosu od 500.000,00€ za 2025. godinu odobrena su Zakonom o budžetu Crne Gore za 2025. godinu, i to: Org. kod 40701 – Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija, Program 19 040 Razvoj nauke i tehnologije, Potprogram 19 040 001 Naučnoistraživačka djelatnost, Aktivnost 19 040 001 003 Novi programi i konkursi za nauku i istraživanje, 431-9 Ostali transferi institucijama.

Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

Neophodna finansijska sredstva su obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, i biće planirana u budžetu za naredne fiskane godine.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Konsultacije su sprovedene kroz internu radnu grupu Ministarstva i Savjet za naučnoistraživačku djelatnost; inputi dobijeni od univerziteta, istraživačkih instituta ciljanim konsultacijama.

Ključne sugestije su bile u vidu predloga da se obezbijedi ravnomjerna zastupljenost oblasti nauka i veća podrška mladim istraživačima, a koji su uključeni u tekst Programa. Svjetska banka je dala komentare i preporuke na nacrt Programa u okviru projekta BEST Public sector in Montenegro (Building on Effective Sustainable and Transformational Public Sector), finansiranog od strane Evropske unije.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?

- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Da bi se ispunili ciljevi potrebno je osigurati dugoročno i stabilno finansiranje naučnoistraživačke djelatnosti.

Mjere koje će biti preduzete tokom primjene ogledaju se u transparentnoj proceduri prijave i evaluacije; kontinuiranoj tehničkoj podršci podnosiocima prijava i rukovodiocima projekata - postdoktorandima; praćenje ravnomjerne zastupljenosti projekata iz svih oblasti nauke; organizacija info-dana za prezentovanje Programa.

Glavni indikatori za mjerenje ispunjenja ciljeva su:

- broj prijavljenih i odobrenih projekata u okviru Programa;
- broj postdoktoranada koji su realizovali srednjoročnu mobilnost;
- broj novih mladih istraživača angažovanih kroz projekte;
- broj naučnih publikacija, konferencijskih radova i inovacija proisteklih iz Programa;
- broj formiranih istraživačkih grupa i projekata prijavljenih na međunarodne pozive (npr. Horizon Europe).

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija (direktorat za naučnoistraživačku djelatnost) odgovorno je za monitoring i izvještavanje. Rukovodioci projekata su obavezni da dostavljaju godišnje i završne izvještaje o realizaciji.

Datum i mjesto

Podgorica, 02.10.2025. godine

MINISTARKA

Prof. dr Anđela Jakšić Stojanović

